

Wanneer er niet wordt waargenomen is de kans groot dat de bladschimmelbestrijding tegenvalt. Spuiten zonder te kijken zorgt voor een verkeerde timing: te vroeg of te laat. De bladschimmel ontsnapt in die gevallen en zorgt alsnog voor aanzienlijke schade.

komen. Deze schadedrempel is rasonafhankelijk. Een vervolgspruiting is alleen nodig als u nieuwe aantasting door bladschimmels waarneemt.

Middelkeuze

Welk fungicide u het beste kunt kiezen, hangt af van de bladschimmel die uw gewas aantast (roest, meeldauw, ramularia, cercospora of stemphylium). Alleen voor stemphylium en meel-

dauw is er een gericht middelenadvies. Spuit alleen tegen een schimmel die in het gewas zit.

Controleer eerder bij veel nieuw blad

De toegepaste middelen werken drie tot vier weken op geraakt blad. Bladeren of gedeeltes van bladeren die niet geraakt zijn of gevormd worden na een bespuiting zijn onbeschermd. Dit betekent dat wanneer een plant veel nieuw loof vormt er na een bespuiting sneller (na 1 à 2 weken) opnieuw moet worden gecontroleerd op uitbreiding of nieuwe aantasting door bladschimmels. Dit geldt vooral na bespuitingen vóór de maximale hoeveelheid loof van de bieten is gevormd (loofmaximum eerste helft augustus).

Wissel middelen af

Voorkom resistentievorming bij de bladschimmels tegen de gebruikte actieve stoffen door het afwisselen van middelen. Wissel middelen af gedurende het seizoen en gebruik bij voorkeur niet twee keer achter elkaar hetzelfde middel of actieve stof. Gebruik ook niet twee keer achter elkaar triazolen of strobilurines, maar wissel beide groepen af. Verder is het uitvoeren van een bespuiting bij de eerste aantasting heel belangrijk. Ook in Nederland moet met de aanwezigheid van resistente en verminderd gevoelige cercospora rekening worden gehouden. In dat geval biedt een wekelijkse gewascontrole de mogelijkheid om snel een volgende bespuiting uit te voeren in geval de aantasting na een bespuiting blijft uitbreiden. Kies dan altijd een middel met andere werkzame stoffen dan de vorige bespuiting.

Meer informatie over bladschimmels, middelen(keuze) en de actuele waarschuwingen van de bladschimmelwaarschuwingsdienst vindt u op www.irs.nl/bladschimmel.

Alternatieven bij een verbod op neonicotinoïden

Eind april heeft de Europese Commissie besloten om drie neonicotinoïden (imidacloprid, clothianidine en thiamethoxam) in buitenteelten, waaronder de suikerbietenteelt, te verbieden. Dus, zoals het er nu uitziet, niet toegestaan voor teeltjaar 2019. Dit heeft enorme gevolgen voor de teelt van suikerbieten voor komende jaren. Bij de insectenbestrijding zijn nog beschikbaar: Force op het bietenzaad, Vydate 10G in de rij en/of bespuitingen met insecticiden, zoals Calypso, Teppeki, Pirimor, Decis, Karate Zeon of Somicidin Super na opkomst. Force en Vydate 10G werken minder goed tegen bodeminsecten dan de neonicotinoïden in het pillenzaad en bij hoge druk zelfs onvoldoende. Bovendien werkt Vydate 10G onvoldoende bij aanwezigheid van ritnaalden. Herkenning van insecten en insectenschade is dus weer belangrijk vanaf nu, bladluizen tellen is weer nodig en daarnaast dient te worden voorkomen dat biet-op-biet wordt geteeld.

Elma Raaijmakers

Bram Hanse